

i det Mindste skal jeg ikke gjøre en saa dristig Slutning. Jeg vilde altsaa ønske, at man særlig vilde lægge Bægt paa det Forsvar, hvortil vi af Naturen mest ere henviste, og det tror jeg maa søges i vort Søværns kraftige Udvipling. Jeg er heri i Modsetning til det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 3die Valgtreds (Dinesen), der mente, at vi ikke burde foretrække det ene Baaben for det andet; naar vore Forhold i den Grad ere egnede for Søforsvar, er det i mine Tanker det Naturligste, at vi have vor Opmærksomhed stærkest rettet derpaa. Da jeg nu imidlertid hører, at der af ærede Medlemmer, navnlig fra den Side, jeg nys nævnte, de sagkyndige Medlemmer, er begjært Ordet, skal jeg ikke videre udtale mig om dette Spørgsmaal, men afvente, hvorledes de forskjellige Meninger ville blive begrundede. Jeg skal kun til Slutning tilføje, at da Sagen om Befæstninger tidligere, nemlig i 1858, var for her i dette Thing, var der fremlagt forskjellige Kommissionsbetænkninger over Sagen, saaledes at man saae de forskellige Sagkyndiges Stilling til den. Jeg vil haabe, at der, naar denne Sag, som jeg antager, enten bliver sendt til et allerede nedsat Udvalg, hvilket det nu bliver, eller der bliver nedsat et nyt Udvalg angaaende den, maa komme til at foreligge saa bestemte og tydelige Oplysninger, at man ikke ved en senere Stemmegivning om denne Sag skal være i Tvivl om, hvad der ligger bagved, eller hvad der er det egentlige Måal, man tilsigter med det mest Paatrængende.

Svermoes: I Indledning til det Foredrag, som vi igaaar hørte fra det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgtreds (Bojsen), antydede han, at han vilde have sat megen Pris paa, om der før hans Udtalelser var faldet Udtalelser fra de sagkyndige Medlemmer her i Salen, hvorved han naturligvis ligeoverfor det Forhold, her er Tale om, mente de specielt militære Medlemmer. Jeg skal ikke negte, at da det for det første var et meget sagkyndigt Medlem, der havde talt umiddelbart før det ærede Medlem, forundrede denne Udtalelse mig noget, og det saa meget mer, som de Sagkyndige i dette Thing ikke have Erfaring fra tidligere Leiligheder om, at deres Udtalelser i sliche Spørgsmaal ere saa overordentlig ønskede og paaskjønnede. Jeg tror, at man snarere maa have modtaget omtrent det modsatte Indtryk, og at Raisonnementet fra de Herrers Side gjerne er dette: Nei, for Guds Skyld, lad os bare ikke gjøre, hvad de Sagkyndige sige, de ere tilbende i deres specielle Anskuelser, de ere ganske optagne af dem, og kunne kun se paa de rent specielle Forhold; nei, vi Ikkesagkyndige, som kunne se mere klart over det Hele, vi skulle bedømme disse almindelige Ting, og lad saa de Sagkyndige træde til i Detaillerne, og raade os, hist og her, hvor vi en sjelden Gang tro at behøve det. Imidlertid er det jo overordentlig glædeligt, at der dog

gives enkelte Punkter, paa hvilke de Sagkyndiges Meninger virkelig have nogen Bægt paa de Herrers allerede ved Sagens første almindelige Behandling. Det maa naturligvis forøge Styrken i denne Udtalelse fra det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgtreds, der jo kom i en overordentlig urban Form, at flere ærede Medlemmer senere — jeg kan sige i en stadig stigende Klimax — have fundet Anledning til at udtale det samme. Ja, det gik jo endog saa saa vidt, at det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgtreds (Kjær) mente, at der her var overtraadt en ligesvem Pligt fra de sagkyndige Medlemmers Side ved ikke at tage Ordet og lade de andre Medlemmer her se den Turnerig, der kunde finde Sted mellem de forskellige Anskuelser, som de Militære maatte repræsentere. Jeg skal ganske overspringe, at det ærede Medlem jo igaaar i sin Sver gik saa vidt, at han udflyngede en Insinuation imod Forsvarerne af Kjøbenhavns Befæstning, om hvilken jeg vistnok, da det ærede Medlem udtalte, at den ikke var opstaaet i hans eget Hoved, uden Fare kan sige, at den ikke vidner fordelagtigt om de Rilder, hvorfra det ærede Medlem supplerer de Momenter, som han tror at burde fremsjøre. Jeg skal lige overfor det Spørgsmaal, som her er bragt frem, sige, at jeg hidtil har troet, at der her i Thinget var ikke blot Talefrihed, men ogsaa Liefrihed, og jeg antager ikke, at nogen Magt kan paalægge Noget at tale, hvor man tror det hensigtsmæssigt og forsvarligt at tie. Jeg skal efter at have neblagt denne Protest imod en saadan Fordring endvidere sige, at Hensigtsmæssigheden af at tale eller at tie jo væsentlig afhænger af Forhandlingens Gang paa det Standpunkt, der er Tale om. Da det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgtreds havde talt, maatte jeg i det Mindste for mit Vedkommende, der stod og naturligt maatte staa i den Formening, at det ærede Medlem denne Gang som mangen Gang tidligere havde udtalt ikke alene sin egen personlige Anskuelse, men en Anskuelse, der deltes af det Parti, som er Flertallet her i Salen, anse det for ganske ønskeligt at gaa videre med Drøftelsen af et Forslag, der var, om jeg saa maa sige, komplet halshugget. En anden Grund, som jeg ligeledes maa anføre, der vel kunde bevæge de Sagkyndige til ikke at tage Ordet, er den, at det her omhandlede Forhold maatte mere end mange andre opfordrer til i en Forsamling med den Offentlighed, som denne har at iagttage en vis Forsigtighed. De Herrers ville vistnok ikke kunne underkjennde, at mange af de Momenter og af de Gruude, som maatte kunde være de aller alvorligste og aller vigtigste, kunde være af den Bestaaffenhed, at man betænker sig to Gange paa at fremsætte dem i en Forsamling, naar den holdes for aabne Døre, og de Forhandlinger, der føres her om vort Lands Forsvar, bringes ud igjennem Referater ikke blot til Indlandet, men ogsaa til Udlandet. Endelig skal jeg bemærke, at skjøndt det ærede Medlem for